

Korvausvaatimus vesivahingon omavastuusuuden korvaamiseksi

YMPTEKLT 25.09.2024 § 113

744/00.02.06/2024

Tekninen johtaja

Sotkamon kunnan ydintaajama-alueella sattui poikkeuksellinen rankkasade 2.6.2024. Sade osui hyvin pienelle alueelle ydintaajamaan, jolloin esim. Rauramonpellon alueella ei juurikaan satanut. Ilmatieteenlaitoksen 25.6.2024 päivätyn lausunnon mukaan Sotkamon taajamassa on ollut kokeellisen koneoppismallin perusteella yli 30 mm tuntisademäärän ko. ajankohdalle. Lausunnon mukaan kyse on poikkeuksellisesta sademäärästä. Lisäksi sateen poikkeuksellisuutta lisää mm. se, että esim. Hiukan pesäpallostadionin valvontakameroista dokumentoituna sade kesti n. 20 minuuttia. Sateen yhteydessä tuli erittäin poikkeuksellinen määrä rakeita, jolloin rakeita oli katuojissa ja mm. kunnanviraston pihalla vielä seuraavana päivänäkin. Rakeet ja liikkelle lähtevät roskat tukkivat sadevesikaivot, jolloin sadevesijärjestelmän kapasiteetti ei ole ollut kokonaisuudessaan käytössä. Sotkamon taajamassa esiintyi ko. sateessa poikkeuksellista tulvimista ja mm. autojen hyytymistä vesimassoihin. Asiasta uutisointiin valtakunnallisesti laajasti mm. iltapäivälehdissä.

Asunto Oy Sotkamon Lamminpään (jäljempänä taloyhtiö), hallitus on hallituksen puheenjohtajan allekirjoittamalla korvausvaatimuksella lähestynyt Sotkamon kuntaa, jossa vaaditaan vakuutusyhtiön korvaaman vesivahingon omavastuun korvaamista kunnan toimesta. Korvausvaatimus on liitteenä. Omavastuusuus on kyseisessä tapauksessa ollut 2000 euroa. Vakuutusyhtiön korvausvastuu on perustunut korvausehtoihin.

Taloyhtiön näkemyksen mukaan vahinko on aiheutunut Hiukan pesäpallostadionin hulevesistä, joista pesäpallokentän omistaja Sotkamon kunta ei ole huolehtinut lain edellyttämällä tavalla. Taloyhtiön mukaan hulevettä tuli heidän kiinteistölle Urheilukatu 8 kohdalla olevasta hätäpoistumistieliittymästä sekä Nesteen huoltoaseman kohdalla olevasta stadionin portin liittymästä. Hulevesien mukana kiinteistölle valui stadionin hienoa hiekkaa ja runsaasti käpyjä sekä muuta roskaa.

Taloyhtiö toteaa edelleen, että Hiukan pesäpallostadionilla ei näyttäisi olevan järjestelmää, joka johtaisi kentän hulevesiä.

Valituksen liitteenä on otteita mm. maankäyttö- ja rakennuslaista sekä Suomen ympäristökeskuksen 1.2.2022 julkaisusta ”Hulevesien hallinnan vastuut ja ohjeistus” Korvausvaatimus on kokonaisuudessaan kokouksen oheismateriaalina.

Edellä mainittu vaatimus on siis tehty kuntaan. Kunnan mahdollinen vastuu hulevesivahingoista perustuu maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen velvollisuuteen hulevesien hallinnan järjestämisestä. Lähinnä kysymys on kunnan hulevesijärjestelmän toteuttamisesta ja sen riittävydestä ja toimivuudesta suhteessa maankäytön tarpeisiin.

Korvausvaatimus on siis tehty kuntaan. Kunnan mahdollinen vastuu hulevesivahingoista perustuu maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen velvollisuuteen hulevesien hallinnan järjestämisestä.

Lisäksi kokouksen oheismateriaalina on lausunnot asiaan liittyen Ilmatieteenlaitokselta sekä Suomen Vesilaitosyhdistys ry:ltä sekä Ramboll Finland Oy:n laatima tulvimiskartta. Asian valmistelussa on asiantuntijana toiminut myös varatuomari, OTM, LKV Susanna Ijäs.

Lisätietoja: tekninen johtaja Harri Helenius, puh. 044-7502491 tai harri.helenius@sotkamo.fi

Tekninen johtaja
Ehdotus

Päätösesitys lautakunnan keskustelun jälkeen kokouksessa.

Tekninen johtaja
kokouksessa
Ehdotus

Ympäristö- ja tekninen lautakunta hylkää korvausvaatimuksen seuraavin perusteluin:

1. Kyseisenä ajankohtana satanut sateen myötä on muodostunut vesihuoltolain 27.2 §:n mukainen ylivoimainen este, johon vesihuoltolaitos ei ole voinut varautua.
2. Hulevesijärjestelmässä ei ole ollut vesihuoltolain 27§:ssä mainittua sellaista virhettä, joka olisi voinut myötä vaikuttaa vahingon syntymiseen. Edellä mainittua tukee se, että hulevesijärjestelmä on toiminut ko. sateen jälkeen moitteitta ja lisäksi mm. alueen purkuputken toimivuus on tarkastettu mm. sukeltamalla.
3. Ylivoimaisen esteen näkemystä puoltaa myös Ilmatieteenlaitoksen 25.6.2024 päivätty lausunto, jonka mukaan sateen määrä on ylittänyt poikkeuksellisen sateen määrän kynnyksen tuntisadantanakin. Lisäksi on huomioitava, että sateen kesto oli kameradokumentaation mukaan noin 20 minuuttia ja sateessa oli erittäin runsaasti rakeita, jotka tukkivat sadevesijärjestelmän kansistoja.
4. Vahinkorvauslain 412/1974 2. luku pykälän 2 mukaan vahingonkorvaus edellyttää tuottamuksellisuutta. Tässä tapauksessa Sotkamon kunta ei ole voinut vaikuttaa sattuneeseen tapahtumaan eikä sitä kautta ole tuottamuksellisuudesta kysymys.
5. Tietojen mukaan osa tulvimisesta on tapahtunut Urheilukatua pitkin. Ottaen huomioon taajaman katuverkoston korkeusasemat, muodostuu Urheilukadulle poikkeustilanteessa todella suurelta alueelta alueelta hulevesiä, jolloin ei voida olettaa että ko. vahinko olisi sattunut pelkästään pesäpallokentän vuoksi. Edellä mainittu asia on todennettavissa liitteenä olevassa tulvimiskartassa. Tulvimiskartasta on myös todennettavissa, että pesäpallokentän tulvimisvesistä vain pieni osa ohjautuu kiinteistön suuntaan. Urheilukadun varressa olevat sadevesikaivot pelastustien liittymän sekä Nesteen kohdalla olevan stadionin portin läheisyydessä toimivat varmistuksena tulvimistilanteessa. Kuitenkin kaivojen kapasiteetti ei ole riittänyt poikkeuksellisessa sateessa.

6. Hiukan pesäpallostadiolla on korvausvaatimuksessa esitetystä väitteestä poiketen salaojajärjestelmä, joka toimii normaaliolosuhteiden hulevesien hallinnassa hyvin. Vertailukohtana voi käyttää pesäpallokenttien soveltuvuutta pelikäyttöön vesisateella.

7. Sotkamon kunnan saamien tietojen mukaan ko. kiinteistöllä ei tapahtunut sisälle asti tullutta tulvimista aiemmin eikä vuoden 2021 poikkeuksellisella rankkasateella, jolloin sadetta tuli epävirallisten tietojen mukaan yli 100mm kahden tunnin aikajaksolla. Edellä mainittu tieto tukee 2.6.2024 sateen poikkeuksellisuutta ja rakeiden määrän merkittävydestä sateessa. Vahingon kohteena oleva kiinteistö on valmistunut 1982.

8. Sotkamon kunta on välittömästi tapahtuman jälkeen pyrkinyt ennalta ehkäisemään pesäpallokenttään liittyviä mahdollisia rankkasateiden tulvimisia seuraavasti: Vanha pelastustie on poistettu käytöstä ja samalla on rakennettu matala valli, joka ehkäisee hulevesien johtumista kentältä Urheilukadulle.

9. Taloyhtiöllä ja vakuutusyhtiöllä on keskinäiseen sopimukseen perustuva omavastuun määrä vakuutuksessa, johon Sotkamon kunta ei voi vaikuttaa.

Päätös

Ympäristö- ja tekninen lautakunta päätti hyväksyä teknisen johtajan ehdotuksen.

Asiantuntijana tämän pykälän esittelyn aikana oli vesihuoltoteknikko Kalle Keränen.

Otteet

As Oy Lamminpää
Vesihuoltoteknikko
